

Ladulta puhtia neuvontaan

Heidi Hämäläinen lähtee lenkille usein suoraan töistä. Aluksi ajatukset voivat vielä askarrella päivän tehtävissä, mutta loppulenkistä työasiat ovat jo unohtuneet.

Teksti **Esa Kurki**
Kuvat **Harri Mäenpää**

Joensuulainen Heidi Hämäläinen valmistautuu metsäalan EM-hiihtoihin. Metsänomistajien neuvoja on edellisten kisojen kaksinkertainen mestari.

Liperin hiihtokeskuksessa Pärnävaaralla on helmikuuisena maanantaipäivänä rauhallista. Kilometrejä ovat keräämässä lähinnä veteraani-ikäiset kuntoilijat.

Myös **Heidi Hämäläinen**, 30, laskee itsensä hiihtäjänä kuntourheilijoihin, vaikka hän valmistautuu puolustamaan helmi-maaliskuun vaihteen EM-hiihdoissa kahta mestaruuttaan.

Useimmille Euroopan-mestaruushiihdot ovat outo käsite, joten selvennettäköön, että kyse on metsäalan tapahtumasta. Osallistujan tulee olla metsänomistaja, metsäammattilainen, -opiskelija tai kuulua tällaisen henkilön perheeseen.

Hämäläinen on sekä metsätaloussinööri että metsänhoitaja. Hän opastaa markkinointiesimiehenä työkseen metsänomistajia Stora Enson metsäpalvelupisteessä Joensuussa. Metsänomistajien pulmat ja näkemykset ovat tulleet tutuiksi.

Helmikuu kuuluu metsäneuvonnan kiireisimpiin kuukausiin. Parina viime vuonna metsäveroilmoituksen täyttöön ovat tuoneet oman lisänsä puukauppojen verohuojennukset. Ne kun leikkaavat myös kauppoihin liittyvien menojen vähennysoikeutta.

”Yleensäkin vähennysten ja poistojen teko herättää paljon kysymyksiä”, Hämäläinen toteaa.

Viime tingan kysyjä riittää metsä- ➤

Hämäläinen harjoitteli metsäalan EM-kisoja silmällä pitäen, jossa on puolustettavana viimevuotiset mestaruudet.

veroilmoituksen viimeiseen jättöpäivään saakka.

”Iäkkäämmät ihmiset ovat hyvissä ajoin liikkeellä ja he haluavat hoitaa monesti jo tammikuussa ilmoitukset kuntoon. Työssä käyvät saattavat herätä vasta helmikuun loppupuolella, jolloin meillä voi olla kalenteri aika täyteen buukattu.”

Palvelut yhdeltä luukulta

Metsäneuvonnan ja -palveluiden tarve on lisääntynyt, kun metsänomistajakunta on vanhentunut, eikä metsäasioiden hoito kiinnosta muualle muuttaneita lapsia. Toisaalta kiireiset, työssä käyvät ihmiset haluavat palvelunsa yhdeltä luukulta mahdollisimman vattomasti.

Metsäfirmit ovatkin laajentaneet palvelutarjontaansa tontille, jota ovat hallinneet perinteisesti metsänhoitoyhdistykset.

”Ihan hyvässä yhteishengessä on toimittu. Kummallekin löytyy asiakkaita ja metsänomistaja lopulta päättää, kenen kanssa haluaa asioida”, Heidi Hämäläinen huomauttaa.

Vastaavasti yhdistykset tarjoavat metsänomistajille hankintapalveluaan puukauppojen edistämiseksi.

”Kokonaisuuden kannalta on hyvä juttu, että yhdistys hoitaa yhteishankintakauppoja. Näin metsänomistaja voi saada kaupaksi vaikkapa talvihakkuukelpoisen ensiharvennuskohteen, jolle ei kenties yksinään olisi kysyntää.”

Metsänomistaja päättää

Metsäyhtiön neuvontaan ja palveluihin vaikuttavat luonnollisesti firman tuotantolaitosten tarpeet, Hämäläinen myöntää. Mutta myös asiakkaiden ja heidän metsiensä tarpeet tulee ottaa huomioon.

”Pyrimme tuomaan esille, että hoitotyöt ja ensiharvennukset on tehtävä mahdollisimman ajallaan markkinoista riippumatta. Päätehakkuu on sitten se, joka palkitsee taloudellisesti.”

Säännöllisesti puuta myyvä ymmärtää hyvin, että toisinaan puukauppa sattuu huippuhinnan aikaan ja toisinaan vähän heikompaan suhdanteeseen. Tällä hetkellä yhtiöt koettavat aktiivoida

” Liikunnasta on tullut elämäntapa. Tavoitteena on säilyttää hyvä kunto ja työkyky.”

metsänomistajia kauppoille, kun etenkin havutukille riittää kysyntää ja sen voi saada korjuuseen nopealla aikataululla.

Metsien käsittelyvaihtoehdoista käydään parhaillaan keskustelua. Haluavatko metsänomistajat sitten muuttaa metsiensä käsittelyä jatkuvan kasvatuksen ja poimintahakkuiden suuntaan?

”Itse en ole siihen törmännyt. Täällä Pohjois-Karjalassa metsänomistajilla on ehkä vielä perinteiset näkemykset, toisaalta he tuntuvat olevan hyvin perillä hoitoasioista”, Heidi Hämäläinen vastaa.

Hän toteaa, että neuvonantajista huolimatta metsänomistaja itse valitsee, mitä toimenpiteitä hänen metsissään tehdään. Toki on toimittava voimassa olevien säädösten puitteissa.

Metsä vaatii aikaa

Nuoresta iästään huolimatta Hämäläisellä on myös käytännön kokemusta metsätöistä. Hän paneutuu käytäntöön vanhempiensa metsätilalla Kiteellä ja valmistautuu samalla omakohtaiseen metsänomistamiseen.

”Isä on innokas ja tarkka hoitotöiden tekijä ja olen ollut kesällä apuna. Viime vuonna oli muun muassa taimikon heinimistä ja perkausta.”

Hämäläinen törmää työssään usein sukupolvenvaihdoskysymyksiin. Hänen mukaansa sukupolvenvaihdokset kannattaa suunnitella ajoissa ilman kiirettä. Asia on kuitenkin usein herkkä niin tiloista luopujien kuin vastaanottajien kannalta.

”Nämä ovat usein pitkäjänteisiä prosesseja ja mitä enemmän on vaihtoehtoja, niin sitä pidemmäksi järjestelyt monesti venyvät.”

Pahimmillaan metsänomistusjärjestelyjen viivästyessä voi kuolinpesien sisälle muodostua kuolinpesiä ja tilanteen selvittämiseksi tarvitaan jo lakimiehen apua.

Omalta osaltaan Hämäläinen sanoo olevansa jo valmistautunut tulevaan metsänomistajuuteen, joskaan hänellä ei ole tarvetta kiirehtiä vielä työelämässä olevia vanhempiaan.

”Mitään tarkkaa ei vielä ole puhuttu, mutta olen tietysti antanut ammatillisia neuvoja vanhemmille, vaikkain omistajana olekaan mukana.”

Hämäläinen toteaa, että jo keskikoisen metsätilan hoito vaatii paljon aikaa. Hän on opastanut oman tilansa tulevaisuutta pohtivia, että kannattaa

Heidi Hämäläinen näkee metsäalan tulevaisuuden melko positiivisena. ”Meidän pitää vaan keskittyä siihen, missä olemme hyviä ja voimme pärjätä muita paremmin.”

punnita rehellisesti omia voimavarojaan ja ajankäyttöään. Myös tilasta luopuminen voi tulla kyseeseen.

Hämäläinen itse omistautuu tällä hetkellä pitkälti työlleen ja harrastuksilleen. Hän suorittaa työn ohessa kauppatieteen opintoja yliopistossa metsä-

tutkintojen täydennykseksi.

Urheilussa taas metsäalan kisat riittävät kilpailuvietin tyydyttämiseen

”Kilpaurheilussa minulla ei ole enää tavoitteita. Liikunnasta on tullut elämäntapa ja tavoitteena on säilyttää hyvä kunto ja työkyky.” ■

Metsäalan EM-hiihdot järjestetään joka vuosi

Metsäalan Euroopan-mestaruushiihdot järjestetään vuosittain metsänomistajille, metsäalan ammattilaisille, opiskelijoille sekä heidän perheenjäsenilleen. EM-sijoituksia on ratkottu eri puolilla Eurooppaa.

Tänä vuonna kisataan jo 42. kerran, ja kisat pidetään Itävallan Ram-

saussa 28.2.–6.3. Kilpailuluokkia löytyy 16-vuotiaista junioreista 81-vuotiaiden sarjaan. Suomesta kisoihin lähtee kolmisenkymmentä osallistujaa, joukkuetta johtaa **Heikki Hamunen**.

Henkilökohtaisessa kisassa suoritukseen kuuluu hiihdon ohella viiden laukauksen ammunta pienoiskiväärillä pystytuolta.

Heidi Hämäläinen voitti viime vuonna Slovakian Donovalysissä omassa sarjassaan sekä vapaan etäperinteisen tyylin henkilökohtaiset kisat. Tänä vuonna hän siirtyy N31-sarjaan.

Kisasivut löytyvät internetistä osoitteesta www.efns.eu.